

Praktické zkušenosti s chovem papoušků karmínových (*Alisterus chloropterus*)

Text a foto: Milan Kubín

Papoušek karmínový patří do skupiny papoušků rodu *Alisterus*, jejichž peří je převážně směsí červené, zelené, modré a bílé barvy. Charakteristický je pro ně delší klínový ocas. Zbarvení nebudu podrobněji popisovat, dá se vyhledat v odborné literatuře, které je v dnešní době na trhu dostatek. Domovem papouška karmínového je Papua-Nová Guinea a přilehlé ostrovy.

V 70. a 80. letech minulého století se v našich chovech objevoval velmi ojediněle a odchovu, pokud vím, nebylo docíleno. Až teprve v 90. letech k nám byli do republiky tito nádherní papoušci přiváženi jak dovozci, tak i jednotlivými chovateli. Jednalo se však většinou o starší, již v zahraničí dříve odzkoušené páry, od kterých se u nás odchovů dosahovalo jen sporadicky, a to ještě pod různými chůvami. Postupem tak 10–15 let byl papoušek karmínový navyknut na naše klima a nyní je již docilováno odchovů pravidelněji, a to jak pod chůvami, tak i vlastními rodiči.

Papoušky karmínové chovám celoročně v nevytápěných voliérách již několik let a mláďata jsou odchovávána pod vlastními rodiči. Voliéra pro chovný pár je dlouhá 5 metrů, široká 1 metr a vysoká 2 metry. Je celodřevěná a trámký jsou potažené ještě před dvaceti lety prodávaným „králíčím“ šestihranným pozinkovaným pletivem. Karmíni toto pletivo ani dřevo za celou dobu jejich chovu ani trochu neponičili. Voliéru mám vpředu se zasklenou krmicí chodbou a svrchu celou zakrytou polykarbonátem. Uvnitř dosahuje teplota v létě někdy i +50 °C, v zimě při extrémních mrazech –20 °C. Všichni papoušci obývající tuto moji voliéru snášejí i tyto výkyvy teplot velmi dobře. Chovám v ní mimo již zmíněných papoušků karmínových i papoušky amboinské, papoušky červenokřídlé skořicové, kakaduy růžové a rozely. Ještě se mi nestalo, že by vlivem mrazu omrzly některému z nich drápky na nohou, nebo nastal úhyn. Bidýlka mám samozřejmě adekvátně silná k jednotlivým druhům.

Papoušci karmínoví, stejně jako ostatní australské druhy, které chovám, žádná specifika v potravě nevyžadují. Krmím je směsí suchých

zrnin – tj. různé druhy prosa, lesknice, kardi, ostropestřec, niger, slunečnice bílá a žíhaná, pohanka, vikev nebo fazole mungo. Rádi berou jablka, hrušky, mrkev, čínské zelí, šípky, jeřabiny a zelené, z čehož převládá smetanka a vojtěška. V době přípravy na hnízdění předkládám dostatek naklíčených zrnin a několikrát do týdne vaječnou míchanici.

Papoušci karmínoví jsou vůči jiným druhům papoušků velmi klidní. Ovšem v době přípravy na hnízdění a vlastního hnízdění je zapotřebí umístění vždy jen jednoho páru ve voliére. Při chovu více párů pak osobně doporučuji další pár umístit nejméně o dvě klece dál.

Karmínoví pohlavně dospívají ve třech letech. V této době jsou sameček i samička již zcela vybarveni. Ze současných odchovů jsou i některé samičky schopné zahnízdit a vyvést mladé již jako dvouleté, což se stalo i v mém chovu – samička jako dvouletá odchovala tři mladé.

Budku pro hnízdící pár používám prkennou, klasicky kolmou, o vnitřních rozměrech základny 30 × 30 cm a výšce 100–120 cm, aby v ní měla samička naprostý klid. Snáší do ní obden 2–5 čistě bílých vajíček, na kterých, pokud zasedne, sedí jen sama bez přítomnosti samce. Většinou dvakrát denně hnízdo opouští za účelem vyprázdnění a nakrmení, i když ji

sameček po dobu sezení pravidelně v budce přikrmuje. Dvacátý den se začínají líhnout mláďata, která asi týden krmí pouze samička. Teprve po této době začíná v budce krmít mladá i sameček. Po celou dobu krmení mladých předkládám rodičům dostatek máčených zrnin a několikrát denně vaječnou míchanici. V budce tráví mladá 7–8 týdnů, poté budku opouštějí a jsou ihned schopni téměř přesně a klidně létat ve voliére na místo určení. Již vůbec nepobývají na zemi, jak tomu bývá u většiny čerstvě vylétlých australských papoušků. Rodiče je však ještě poměrně dlouho dokrmují venku – 1 měsíc až 5 týdnů. Mladí asi po týdnu začínají samostatně brát naklíčené zrniny a vaječnou míchanici, asi po deseti až dvanácti dnech se pokoušejí sami louskat suché zrniny.

V letošním, docela skoupé chovatelské sezoně, mi jeden z chovných párů karmínů zahnízdl 2×. Již 24. března se objevilo v hnízdě první vajíčko, celkem samička snesla 3 vajíčka. Dne 16. dubna se vylíhla dvě mláďata, která po sedmi týdnech – 6. června – opustila budku. Asi 14 dní po vylétnutí mladých jsem pozoroval neklidné chování mezi starým párem navzájem. A za několik dalších dní jsem zpozoroval, jak sameček pilně krmí i svoji samičku. Rodiče společně začali mláďata postupně odhánět při jejich žadonění o nakrmení. Měsíc po vylét-

nutí mladých snesla samička první vajíčko své letošní druhé snůšky (2007). Opět se v budce postupně objevila tři vajíčka, na kterých od snesení prvního samička pilně seděla. Raději jsem odchytil obě mláďata do vedlejší klece, aby starý pár měl klid na hnízdění a mladá přes pletivo viděli rodiče. Vzhledem k tomu, že staří krmili velmi intenzivně své mladé v době svých příprav na hnízdění a panoval mezi nimi společně rozruch, ani jsem nevěřil, že bude snůška oplozená. Také jsem vlastně ani jednou neviděl pár při páření. Po týdnu sezení samičky na vejcích jsem však byl velice mile překvapen, neboť všechna tři vejce se po prosvícení jevila jako oplozená. Dne 28. až 30. července se v hnízdě objevila tři mláďata. Mláďata kroužkují mezi desátým a čtrnáctým dnem kroužkem č. 7. Asi po čtrnácti dnech začínají mladí hustě obrůstat sytě černým prachovým peřím, takže do doby, než obrostou peřím, vypadají jako malí čerti. Po sedmi týdnech (17. až 19. září) postupně mladí budku opustili. V posledním říjnovém týdnu, kdy píše tento článek, tedy pět týdnů od výletu z budky, mladí již samostatně přijímají potravu, ale rodiče je stále ještě večer přikrmují.

Rozlišení pohlaví mláďat je u mých odchovů jasně většinou již v budce. Mladí samečci jsou karmínově červení na hrudi a břichu, v křídle mají bíložlutý pruh. Samičky jsou matně cihlově červené na břichu a jen trochu jim tato barva zasahuje na hrud' a pod krk. Hlavičku má sameček většinou jasně červenou celou, samička má matně červenou jen vpředu nad zobákem, většinu hlavy má však zelenou. Často mívá i celou hlavičku pouze

1. Popiska; 2. Popiska

zelenou. Světlý pásek na křídlech u samičky není tak znatelný jako u samečka. Musí se však vždy porovnávat pouze mláďata z jednoho hnízda a od jednoho páru. Sporné případy řeším samozřejmě endoskopií nebo DNA. Ve druhém hnízdě jsem měl velké štěstí na samičky – které jsou dvě – a jeden sameček. Samičky jsou totiž u papouška karmínového zcela nedostatkovým zbožím nejen v naší republice, ale i po celé Evropské unii. Také jejich cena daleko převyšuje cenu samečka.

Chov papouška karmínového se v posledním desetiletí dostává do stále větší obliby u zahraničních chovatelů. U nás zatím jejich chov tak nějak stagnuje. Jsem však přesvědčen, že si v brzké době své místo ve voliérách našich chovatelů tento nádherný papoušek zcela jistě najde.

Kontakt na autora:

Tel.: 608 059 873

E-mail: milan@kubin.cz

Další informace o chovu

Milana Kubína naleznete zde:

www.kubin.cz

ALUmat
www.alumat.cz

HLINÍKOVÉ KLECE A VOLIÉRY

- výroba a prodej na zakázku
- prodej typizovaných klecí
- prodej materiálu: pletivo, al. profil
- plastové spojky, nerez krmítka, otočná krmítka, nýty.

KONTAKT:

Tel./fax: 572 638 207
Mobil: 603 814 425
E-mail: alumat.ub@seznam.cz

Adresa:
Pavel Matěj, Údolní 1609, 688 01 Uherský Brod

Klece a voliéry pro vaše papoušky

